

WOJEWODA MAZOWIECKI

WPS-II.431.4.14.2017.MM

Warszawa, 10 sierpnia 2017 r.

**Pani
Jolanta Rostek
Dyrektor
Domu Pomocy Społecznej
„ZACISZE”**

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 127 i art. 128 w związku z art. 22 pkt 9a ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Polityki Społecznej z dnia 23 marca 2005 r. w sprawie nadzoru i kontroli w pomocy społecznej (Dz. U. Nr 61 poz. 543, z późn. zm.), inspektorzy Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie przeprowadzili w dniu 24 maja 2017 r. kontrolę doraźną w kierowanym przez Panią Domu Pomocy Społecznej „ZACISZE” w Wólce Grochowej 7, gmina Długosiodło.

Przedmiotem kontroli była ocena prawidłowości realizacji usług świadczonych przez dom pomocy społecznej oraz przestrzegania praw mieszkańców w kontekście zarzutów zawartych w piśmie przesłanym przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Długosiodle do Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie 20 kwietnia 2017 r. Zarzuty dotyczyły (cyt. z pisma): „*smród*”, „*w niektórych łazienkach brak elementów sanitarnych*”, „*widok leżących osób na łóżkach tylko w pampersach*”, „*troje pensjonariuszy (...) bardzo krytycznie wypowiadali się o – jak to oni mówili „wykańczalni” i czekaniu na śmierć*”.

W związku z kontrolą, której wyniki zostały przedstawione w protokole kontroli, podpisanym przez Panią bez zastrzeżeń 10 lipca 2017 r., przekazuję niniejsze wystąpienie pokontrolne.

Dom Pomocy Społecznej „ZACISZE” w Wólce Grochowej 7, gmina Długosiodło jest niepubliczną placówką prowadzoną przez spółkę cywilną – Dom Pomocy Społecznej „ZACISZE” s.c. Jolanta Rostek, Robert Rostek, przeznaczoną dla 23 osób w podeszłym wieku. Decyzją Nr 1243/2014 z dnia 17.06.2014 r. podmiot prowadzący otrzymał zezwolenie Wojewody Mazowieckiego na prowadzenie Domu na czas nieokreślony. Placówka wpisana jest do Rejestru domów pomocy społecznej województwa mazowieckiego pod poz. Nr 120.

Według stanu na dzień 24 maja 2017 r. w Domu Pomocy Społecznej „ZACISZE” przebywało 26 mieszkańców, w tym 10 kobiet i 16 mężczyzn. Jedenaście osób było skierowanych do Domu przez gminy (Nowy Dwór Mazowiecki, Sadowne, Łochów), 15 osób znajdowało się na podstawie umów cywilno – prawnych.

W aktach niektórych mieszkańców skierowanych do placówki przez gminy znajdowały się dokumenty związane ze skierowaniem do Domu: wniosek osoby ubiegającej się o skierowanie do domu, rodzinny wywiad środowiskowy oraz dokumenty, o których mowa w § 8 ust. 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej (Dz. U. poz. 964, z późn. zm.). W przypadku dwóch gmin: Sadowne i Nowy Dwór Mazowiecki zawarta była umowa, o której mowa w art. 65 ust. 2 między gminą a podmiotem prowadzącym dom. Gmina Łochów nie posiadała takiej umowy. Podczas rozmowy telefonicznej w dniu 1 czerwca 2017 r. dyrektor Domu poinformowała, że umowa z gminą Łochów została zawarta.

Dowody osobiste mieszkańców znajdowały się w pokoju dyrektora Domu. Dyrektor Domu nie posiadała oświadczeń mieszkańców o wyrażeniu zgody na taką formę przechowywania dowodu osobistego, poza tym dowody nie były odpowiednio zabezpieczone (np. w zamykanej kasetce). Przepis art. 33 ustawy z dnia 10 kwietnia 1974 r. o ewidencji ludności i dowodach osobistych (Dz. U. z 2006 r. Nr 139, poz. 993, z późn. zm.) wprowadza zakaz zatrzymywania dowodu osobistego, którego pozbawione podstaw prawnych zatrzymanie stanowi wykroczenie wskazane w art. 55 ust. 1 pkt 2 wskazanej ustawy. Zgodnie jednak z wykładnią dokonaną przez Sąd Apelacyjny w Katowicach w wyroku z dnia 9 grudnia 2010 r. o sygnaturze II AKa 397/10 znamiona wykroczenia z art. 55 ust. 1 pkt 2 ustawy o ewidencji ludności i dowodach osobistych polegającego na zatrzymaniu cudzego dowodu osobistego nie zachodzą, jeżeli dowód osobisty znajduje się w posiadaniu innych osób za akceptacją i przyzwoleniem osoby uprawnionej.

Mimo typu Domu dla osób w podeszłym wieku w placówce w dniu kontroli przebywały osoby przewlekle somatycznie chore (13 mieszkańców). Główne schorzenia mieszkańców to m. in.: choroba alkoholowa, stan po udarze, cukrzyca.

Dom Pomocy Społecznej „ZACISZE” położony jest w gminie Długosiodło, 80 km od Warszawy. Mieści się w budynku parterowym, na ogrodzonej działce o powierzchni około 1 ha, będącej współwłasnością wspólników spółki cywilnej pod nazwą Dom Pomocy Społecznej „Zacisze” s.c. Jolanta Rostek, Robert Rostek. Ogólny stan techniczny i sanitarny budynku wymaga poprawy (zacieki na suficie wskazują na potrzebę wymiany dachu). Teren przy wejściu głównym do budynku jest wyłożony kostką. W Domu zainstalowany jest system przyzywowy (radiowy).

Pod względem powierzchni, liczby zamieszkujących osób oraz wyposażenia nie wszystkie pokoje mieszkalne odpowiadały standardowi określonemu w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej. Pokoje 4-osobowe nie były zamieszkiwane przez osoby leżące. W domu pomocy społecznej pokój mieszkalny wieloosobowy – może być tylko w przypadku osób leżących. Pomieszczenie do terapii i rehabilitacji podczas kontroli stanowiło tymczasowy pokój mieszkalny dla osoby wymagającej dodatkowej pielęgnacji ze względu na ciekący ropień. Taka sytuacja nie może mieć miejsca. Do pokoi 4 osobowych (których nie było podczas wizytacji w 2014 r.) wstawiono dodatkowe łóżka, co spowodowało usunięcie z pokoi stolików i krzeseł. Pokoje mieszkalne wolne były od nieprzyjemnych zapachów, trwały prace porządkowe po porannej toalecie mieszkańców.

W dniu przeprowadzanej kontroli w Domu miała miejsce kontrola sprawdzająca pracowników Powiatowej Stacji Sanitarno – Epidemiologicznej. Pierwsza kontrola Sanepidu przeprowadzona w związku z interwencją wniesioną przez osobę odwiedzającą miała miejsce 21 kwietnia 2017 r. Z przeprowadzonej rozmowy z pracownikami Powiatowej Stacji wynikało, że zastali oni wówczas w Domu zły stan sanitarny pomieszczeń użytkowych. Zauważyli także brak odpowiedniej pielęgnacji mieszkańców, wynikający z nieprawidłowo prowadzonej higieny, a nie z wczesnej pory

dnia, w jakiej pojawili się na kontroli. Z uzyskanych informacji oraz wglądu do wydanego protokołu z kontroli wynikało, że właścicielom Domu zostały wydane zalecenia pokontrolne, których część była sprawdzana w dniu 24 maja. Pozostałe zalecenia zawarte zostały w Decyzji Nr 2 z dnia 11 maja 2017 r. Zalecenia te dotyczyły m.in. zlikwidowania w pokoju lekarskim, w 3 pokojach mieszkalnych, w łazience ogólnej dla pensjonariuszy, w łazienkach w pokojach i na korytarzu zacieków na suficie, zapewnienia pomieszczenia do terapii i rehabilitacji, zapewnienia we wszystkich pokojach mieszkalnych stołu i odpowiedniej ilości krzeseł. Termin wykonania zaleceń wyznaczono na 31 sierpnia 2017 r. Poza tym na podmiot prowadzący Dom została nałożona kara pieniężna.

Dla żadnego z mieszkańców nie został opracowywany indywidualny plan wsparcia mieszkańca, co nie jest zgodne z § 2 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

Dom Pomocy Społecznej „ZACISZE” umożliwia przebywającym w nim mieszkańcom korzystanie ze świadczeń zdrowotnych, przysługujących na podstawie odrębnych przepisów, zgodnie z art. 58 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia „Medicus” Sp.p. Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Długosiodle. Lekarz POZ udziela konsultacji w Domu raz w tygodniu oraz według potrzeb, w ramach podpisanego kontraktu z Narodowym Funduszem Zdrowia. Na wizyty lekarz przyjeżdża wraz z pielęgniarką. Dokumentacja medyczna prowadzona jest wyłącznie przez lekarza pierwszego kontaktu w ramach prowadzonych wizyt domowych. W gabinecie zabiegowym przechowywane są leki, które rozkładane są i podawane przez opiekunki na podstawie zleceń wystawionych przez lekarza.

Mieszkańcy mieli zapewnione 5 posiłków dziennie: śniadanie, drugie śniadanie, obiad, podwieczorek i kolację. Pomiędzy posiłkami mieszkańcy mają dostęp do podstawowych produktów żywnościowych. W systemie żywienia nie było określonych diet. Z uzyskanych informacji wynika, że w przypadku osób chorych na cukrzycę są stosowane zamienniki podczas posiłków (np. chrupki kukurydziane zamiast serków).

Wskaźnik zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego w dniu kontroli wynosił 0,35 i nie był zgodny ze wskaźnikiem określonym dla tego typu domu w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.

W celu usunięcia stwierdzonych nieprawidłowości zwracam się do Pani dyrektor o realizację następujących zaleceń pokontrolnych:

1. Dostosować liczbę mieszkańców do liczby miejsc zorganizowanych w Domu Pomocy Społecznej „ZACISZE”.
2. Zaprześcić przyjmowania do Domu Pomocy Społecznej „ZACISZE” osób niezgodnie z typem Domu lub rozważyć możliwość podjęcia działań mających na celu zmianę typu domu.
3. Podjąć działania mające na celu zapewnienie wskaźnika zatrudnienia pracowników zespołu terapeutyczno-opiekuńczego określonego dla domu dla osób w podeszłym wieku w § 6 ust. 2 pkt 3 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
4. Opracować indywidualne plany wsparcia mieszkańców zapewniając ich realizację przez zespół terapeutyczno – opiekuńczy wspólnie z mieszkańcem.

5. Zapewnić mieszkańcom możliwość bezpiecznego przechowywania dowodów osobistych, jednocześnie uzyskując od mieszkańca/opiekuna prawnego stosownego oświadczenia o wyrażeniu zgody na przechowywanie w depozycie dowodu osobistego.
6. Podjąć działania mające na celu poprawę stanu technicznego budynku.
7. Zorganizować pokoje mieszkalne w taki sposób, by pod względem powierzchni, liczby zamieszkujących osób oraz wyposażenia odpowiadały standardowi określonymu w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 23 sierpnia 2012 r. w sprawie domów pomocy społecznej.
8. Zapewnić mieszkańcom możliwość otrzymania posiłku dietetycznego, zgodnie ze wskazaniami lekarza.

O sposobie realizacji zaleceń pokontrolnych należy w terminie 30 dni powiadomić Wojewodę Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie ul. Czerniakowska 44, 00-717 Warszawa.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 130 ust 1 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.), kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 200 do 6.000 zł.

Pouczenie:

Zgodnie z art. 128 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2016 r. poz. 930, z późn. zm.), kontrolowana jednostka może, w terminie 7 dni od dnia otrzymania zaleceń pokontrolnych, zgłosić do nich zastrzeżenia do Wojewody Mazowieckiego za pośrednictwem Wydziału Polityki Społecznej.

W przypadku nieuwzględnienia przez Wojewodę Mazowieckiego zastrzeżeń należy w terminie 30 dni powiadomić o sposobie realizacji zaleceń Wydział Polityki Społecznej Mazowieckiego Urzędu Wojewódzkiego w Warszawie, a w przypadku ich uwzględnienia należy mieć na uwadze zmiany wynikające z powyższego faktu.

z up. WOJEWODY MAZOWIECKIEGO
Wioletta Kucharska
Dyrektor
Wydziału Polityki Społecznej